

Documentairemaker Peter Woditsch verrast door pudeur over erotiek in 'Geheime musea'

Verborgen erotische kunst uit

Op Canvas is vanavond voor de tweede maal een documentaire van Peter Woditsch te zien. Na het felgeprezen *Het verloren geheim van Catharina de Grote*, waarin Woditsch op zoek ging naar het mythische erotische kabinet van de Russische tsarina, is er nu 'Geheime musea', een documentaire die de verborgen erotische kunst in bekende musea uit het donker haalt.

DOOR CHRISTOPHE DE MULDER

BRUSSEL • Dat er in de kelders van het British Museum in Londen een erotische verzameling verstopt zit in de legendarische Cupboard 55, dat wordt wel eens verteld. Maar dat er ook gigantische fallussen te vinden zijn in het Louvre, naakte vrouwen in de Sint-Pietersbasiliek in Rome of een gigantische collectie erotische kunst in het Vaticaan, dat is minder geweten.

Sinds hij klein was, is de Duitse regisseur Peter Woditsch bezeten door schatten. Met *Het verloren geheim van Catharina de Grote* heeft hij voor zichzelf een zoektocht georganiseerd naar een erotische schat die iedereen vergeten was: het mythische kabinet met de erotische meubels van de Russische tsarina. Door die eerste zoektocht kwam Woditsch iets nieuws te weten: "Ik heb geleerd dat alle grote schilders en schrijvers ook ooit erotische dingen geschreven of geschilderd hebben. Maar dat is niet zo bekend. Als je weet dat bijvoorbeeld Rembrandt ook erotische schilderijen gemaakt heeft, ben je niet gechoqueerd, maar toch verrast."

Erotiek als deel van een cultuur

De ontdekking dat naast de markies de Sade ook Voltaire en Stendhal erotische

literatuur schreven, deed de vraag rijzen waar al die werken ondergebracht moesten zijn. Die zoektocht naar de verborgen erotische schatten uit de kunstwereld wordt weergegeven in Woditsch' nieuwe documentaire, *Geheime musea*. Daarvoor vertrok hij van de vraag waarom in een wereld waar pornografie en bloot alom aanwezig zijn, nog steeds de drang bestaat om erotische werken van grote meesters te verstoppert.

De zoektocht begon in het bekendste en toegankelijkste geheime museum, het Gabinetto Segreto in Napels, dat een aantal erotische stukken van onschatbare waarde herbergt. De tentoongestelde stukken zijn alle gevonden in de onder lava bedolven stad Pompeji van bijna 2000 jaar geleden. Fresco's met verschillende seksuele standjes, steen dildo's en erotisch getinte beeldhouwwerken staan er tentoongesteld voor iedereen. Nu toch. Want tot 1989, ver na de maatschappelijke hervormingen van de jaren zestig en zeventig, moesten vrouwelijke museumbezoekers buiten blijven wachten terwijl hun mannen de erotische schatten naar hartenlust konden bekijken. En zelfs nu die regel vervallen is, mogen betalende bezoekers nog maar een kwartier in de kamer rondlopen.

De erotische stukken uit Pompeji werden lange tijd toegeschreven als alkomstig uit bordelen. Sinds de jaren negentig weten

■ Erotische kunst vind je op de meest onverwachte plaatsen, bijvoorbeeld op de graftombe van paus Paulus III in de Sint-Pietersbasiliek in Rome.

we beter. "Men heeft ontdekt dat er maar één bordeel was in Pompeji", aldus Woditsch, "en bijgevolg is het logisch dat alle kunstwerken die op andere plaatsen gevonden zijn uit gewone huizen komen. In de grootste villa's was het normaal om erotische kunst te hebben, maar nu stoort dat blijkbaar. Dus in de officiële gids van Pompeji staat dat alle erotische voorwerpen uit bordelen komen, wat niet correct is. Het komt erop neer dat mensen niet wilden geloven dat erotiek deel kan uitmaken van de cultuur van een stad of zelfs een land."

Maar Woditsch stuitte soms op nog grotere verrassingen. Zo had hij van een priester gehoord dat er in de Sint-Pietersbasiliek in Rome erg erotische dingen te vinden waren. "Mensen weten het

niet, maar die staan daar echt", zegt Woditsch. "Zo is er een grafmonument voor paus Paulus III, die heel plechtig staat, en aan zijn voeten liggen twee vrouwen: een naakt en een met een heel kort jurkje aan. Erg erotisch eigenlijk, en dat in de Sint-Pietersbasiliek, het centrum van de katholieke kerk! Natuurlijk staat dat beeld zo opgesteld dat niemand er toegang toe heeft, ver achter het altaar. Je hebt al een serieuze zoom aan je camera nodig om het te zien. En dan nog, niemand weet het."

Borsten in kerken

De Sint-Pietersbasiliek blijkt niet de enige kerk te zijn met erotische kunst. "In een andere grote kerk in Rome staat in een alkooft een standbeeld van een heilige met

een engel erboven", zegt Woditsch. "Tot zover niks speciaals. Maar toen ik een foto nam en die daarna bestudeerde zag ik dat je het schaamhaar van die heilige man kon zien, en dat de engel die over hem hangt grote borsten heeft. Zelfs de tepels zijn uitgewerkt, terwijl engelen normaal gezien geslachtloos zijn."

Ook de klinken van de heilige poort in de kerk, die maar één keer per jaar voor de paus geopend wordt, bleken erotisch getint te zijn. "De twee klinken aan de deuren van de poort zijn eigenlijk twee naakte vrouwen. Om die poort te openen moet een priester met zijn handen de borsten van die blote vrouwen vastpakken. Dat is toch ongelooflijk in een kerk waar vroeger de nieuwe paus verkozen werd?", aldus Woditsch. Hij wijst er echter duidelijk op